

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMO NR. 490 „DĖL
REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. 19-1658(3); TAIS NR. 19-9009(4))**

2020-03-13 Nr. NV-699

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – nustatyti Neries regioninio parko steigimo tikslus, išskirtinę vertę, valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus, įgyvendinti Saugomų teritorijų ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymų nuostatas bei optimizuoti teisinį ir administracinį reguliavimą.

3. Dabartinė situacija:

- Saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Valstybinių parkų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato Saugomų teritorijų įstatymas, Vyriausybės patvirtinti nacionalinių ir regioninių parkų nuostatai, kiti įstatyme nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.
- Šiuo metu Neries regioninio parko nuostatai yra patvirtinti Vyriausybės nutarimu, o Neries regioninio parko apsaugos reglamentas, nustatantis specialiuosius Neries regioninio parko teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus, apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus, yra patvirtintas aplinkos ministro 2002-08-10 įsakymu Nr. 422.
- Saugomose teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, veiklos draudimai yra reglamentuoti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, kuris įsigaliojo 2020-01-01.

4. Projekto esmė:

- nustatomi Neries regioninio parko steigimo tikslai, išskirtinė vertė, valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumai;
- detalizuojami Dzūkijos etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo reikalavimai sodyboms ir jų pastatams, užstatymo plotai stoginėms ir ūkininkų ūkiams, rekomenduojamos pastatų ir stogų medžiagos ir spalvos, stoginės medžiagos ir spalvos (perkeliamos nuostatos iš aplinkos ministro įsakymu patvirtinto Neries regioninio parko apsaugos reglamento);
- atsisakoma veiklos draudimų, kurie nuo 2020-01-01 yra reglamentuojami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme;
- sujungiami du teisės aktai į vieną - Neries regioninio parko nuostatai ir Neries regioninio parko apsaugos reglamentas;
- Projektu papildomi ar nauji veiklos apribojimai nenustatomi;
- AM pakartotinai teikia Projektą, patikslintą atsisakant papunkčių apie gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose keliamą reikalavimą palikti didesnę negyvos medienos ir apie neperspektyvių bebraviečių išardymo atvejų suderinimą su regioninio parko direkcija, šias nuostatas perkeliant į medžioklę ir miško kirtimus reguliuojančius teisės aktus – aplinkos ministro įsakymus. Taip pat patikslinamas papunktis, leidžiantis draustiniuose įrengti saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius tik ant pastatų stogų.

Pažymėtina, kad Projekto įgyvendinimui papildomų lėšų nereikės.

5. Derinimas:

- Projektas suderintas su Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija ir Susisiekimo ministerija.
- Teisingumo ministerija pasiūlė Projekte nustatyti vietos gyventojų uogavimo ir grybavimo rezervato funkcinėje prioriteto zonoje tvarką. Į šį siūlymą neatsižvelgta. Siekiant išsaugoti gamtos vertybes ir atsižvelgiant į tai, kad Dūkštų gamtinio rezervato plotas yra labai mažas, galimybė Dūkštų gamtiniame rezervate uogauti ir grybauti nenustatoma. Vietiniai gyventojai turi galimybes grybauti ir uogauti šalia rezervato esančiuose miškuose. Teisingumo ministerija su Aplinkos ministerijos argumentais sutinka (suderinta darbo tvarka).
- Projektas patikslintas pagal Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos pasiūlymus ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė kelias tikslinamojo pobūdžio pastabas (tarp jų – dėl trūkstamo pagrindimo siūlymui reglamentuoti saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių įrengimą tik draustiniuose (neaišku dėl teisės juos įrengti kitoje Neries regioninio parko zonoje – rezervate) ir tik ant pastatų stogų, atsisakant galimybės juos įrengti ant pastatų fasadų (kaip buvo numatoma ankstesnėje Projekto versijoje), taip pat siūlymui atsisakyti bendro užstatytino ploto ribojimo mažesniuose nei 3 ha žemės ūkio paskirties žemės sklypuose).

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. kovo 13 d. išvadoje Nr. NV-695 pateiktas pastabas ir Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje), prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt